

ויצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק"

שנה טו'

פרשת "תזריע מצורע"	ויצא לאור ע"י מדרשת	זמני השבת	י"ם	ת"א	חיפה
הפטרה: "השמים כסאי"	"ויזרע יצחק"	כניסה	18:37	18:54	18:44
א' אייר תשפ"ג	ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל	יציאה	19:51	19:53	19:53
		ר"ת	20:31	20:28	20:28

הגיגים לפרשת השבוע

"וביום השמיני ימול בשר ערלתו" (ויקרא יב' ג')

מבאר ה"אור החיים" הקדוש את הכתוב "ימול בשר ערלתו" על פי הידוע שהערלה היא בחינת הקליפה. ומרמז כאן הכתוב שיש שלושה דברים שצריך לעשות במצוות המילה: "מילה", "פריעה" ו"מציצה". "מילה" זהו כריתת הערלה, רמוז במה שנאמר "ימול" שפירושו "יכרות". ה"פריעה" זהו מה שפורע את העור הדק לשניים, ולא צריך לכרות, הוא רמוז במה שנאמר "בשר" שפירושו שיעשנו כבשר שאין בו חיות, כי עור הפריעה אינו חוזר. וה"מציצה" הוא הדם המזוהם של שני הבחינות הקודמות, "ערלה" ו"פריעה", לצד היותם חלק אחד מהגוף, יש להם חלק בדם האדם. וציוה הקב"ה למצוץ את הדם הזה כיון שהוא גם כן בחינת "ערלה", וזה רמוז במה שכתוב "ערלתו". כלומר, במצוות המילה מפרידים מהאדם שלוש בחינות מהקליפה. מביא עוד ה"אור החיים" את הכתוב ב"זוהר" הקדוש שיש ארבע קליפות הסובבות את בחינת הקדושה, בסוד "גינת אגוז" (שה"ש ו' יא), כי גם באגוז יש ארבע קליפות: א. הקליפה המרה, המתייבשת ונופלת. ב. קליפה הקשה. ג. הקליפה המפרידה בין חלקי האוכל. ד. הקליפה הדבוקה באוכל שהיא נאכלת עם האוכל משום שהיא דבוקה בו, והקליפה הזו אינה מאוסה כל כך אלא בהיפרדה מהאוכל. במצוות המילה מפרידים מהאדם שלוש בחינות מהקליפה. ה"ערלה" היא כנגד הבחינה הרמוזה בקליפה החיצונה של אגוז. "פריעה" היא כנגד קליפת האגוז המשתברת, ו"מציצה" היא כנגד הקליפה שמפרידה בין חלקי האוכל, שצריך לשלוף אותה מבין האוכל. אבל עדיין נשארת בו הבחינה הרמוזה בקליפה הדבוקה. ועוד אמרו חז"ל ב"זוהר" הקדוש ששנות האדם מהלידה עד תשלום שלוש עשרה שנה הוא בבחינת שנים של "ערלה". כי כמו שהגביל הכתוב את האילנות ל"שלוש שנים ערלים" (ויקרא יט' כג), וכתוב ש"האדם עץ השדה" (דברים כ' יט) אצל האדם זה שלוש עשרה שנים של ערלה, ואור לארבעה עשר "יהיה כל פריו קודש הלולים" (ויקרא יט' כג).

"כולו הפך לבן טהור הוא" (ויקרא יג' ג')

אומר ה"כלי יקר" שמהפסוק שלפנינו דרשו חז"ל (סנהדרין צג.) ש"אין משיח בא עד שתתהפך כל המלכות למינות שנאמר "כולו הפך לבן טהור הוא". ואפשר למצוא רמז לכך בכתוב "הפך לבן" שההיפך של המילה "לבן" הוא "נבל", כלומר כאשר כולם ינבלו צור ישועתם, כלומר כולם יבגדו בקב"ה, אז הקב"ה יטהר בהכרח את כל הארץ מגלוליה ואפשר למצוא ראיה מהנגע הזה שבא לאדם כעונש, וכאשר "כולו הפך לבן" אז ודאי שהחוטא יתן אל לבו לשוב אל ה', כך ישראל כאשר יראו שכל המלכות תהפך למינות ויראו כי אפס עצור ועזוב, דהיינו שאין מי שעוזר ומושיע, אז ודאי יתנו ישראל אל לבם לשוב בתשובה שלימה אל ה' ואז יתקיים "טהור הוא".

"וטמא טמא יקרא" (ויקרא יג' מה)

מבאר הנצי"ב מוואלוז'ין ב"העמק דבר" שמשמעות הכתוב, לפי תרגום אונקלוס, שעל המצורע לקרא לרבים שהוא טמא טמא. הנצי"ב חולק על הפירוש הזה ואומר שהכתוב אומר שאף על פי שאמרתי "ועל שפם יעטה" ונכלל בזה שלא ירבה לדבר עם בני אדם, אבל מכל מקום "וטמא", מצד שהוא טמא כשאר טמאים, "טמא יקרא", יודיע זאת לרבים כדי שהרבים לא יטעו לחשוב שהוא אבל או מנודה, שגם הם הולכים בדד כמו המצורע, לכן הוא צריך להכריז שהוא טמא. וכל שכן שאר הטמאים שצריכים לקרות ולהגיד שהם טמאים.

"נר ה' נשמת אדם" העלון מוקדש לעילוי נשמת כל מתי ישראל ובכללם:

הרה"ג אליהו דרעי זצ"ל בן סוליקה נלב"ע כג' אייר תשע"ז

אריה שור בן נפתלי ומינה ז"ל נלב"ע יב' אדר תשפ"ג

תנצב"ה

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מיוסד לעילוי נשמת:

חביבה בנימין בת גורג'יה ז"ל

יצחק בנימין בר שורין ז"ל

יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל

נלב"ע יב' ניסן תשס"ז

נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג

נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

תנצב"ה

אין לעיין בעלון בשעת התפילה

לא לשמור על קדושת הגליון

"זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והוא אל הכהן" (ויקרא יד ב)

אמר רבי חמא ברבי חנינא: מה תקנתו של מספרי לשון הרע? אם תלמיד חכם הוא יעסוק בתורה, שנאמר: "מרפא לשון עץ חיים" (משלי טו ד)... ואם עם הארץ הוא ישפיל דעתו שנאמר: "וסלף בה שבר ברוח" (ערכין טו:). לפי הגמרא שלפנינו תקנתו של האדם המדבר לשון הרע היא לעסוק בתורה. שואל רבינו החיד"א ב"אהבת דוד" הרי לימוד התורה נעשה בעזרת הלשון, אם כך, כיצד זה ניתן לתקן בדבר שבו נעשתה העבירה, והלא הכלל הוא ש"אין קטגור נעשה סגור"? ומתוך לפי מה שכתב הרב "גור אריה" שבמקום שבה לתקן את החטא עצמו מותר הדבר, ואין זה נקרא שה"קטגור נעשה סגור" ולכן ניתן לתקן את חטא הלשון באמצעות הלשון. תירוץ נוסף מביא רבינו החיד"א על פי דברי חז"ל שאמרו שבעל תשובה נעשה בריה חדשה, וכיון שהוא בריה חדשה הרי שהלשון שחטא בה הלכה, וכעת יש לאדם לשון חדשה. משום כך לא שייך לטעון ש"אין קטגור נעשה סגור", שהרי הלשון שהיא הקטגור כבר לא נמצאת כאן, אלא פנים חדשות באו לכאן.

"זאת תהיה תורת המצורע" (ויקרא יד ב)

"במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד" (ברכות לד:)

מסביר רבי אלימלך מליזנסק ב"נועם אלימלך" שאדם ההולך בעבודת ה' צריך לדקדק בעצמו במאוד מאד שלא תבוא לו שום פניה וגדלות בעבודת ה' שהיא עסק התורה או תפלה. כי אם חלילה תבוא לו איזה פניה בעבודת ה' אזי העבודה היא אינה עולה למעלה. מצד שני, כאשר אדם רשע עושה תשובה על עוונותיו הגדולים, דהיינו גזל ועריות ושאר עבירות, הרי אין דבר שעומד בפני התשובה, וכשהוא עושה תשובה גמורה באמת ובתמים אזי הוא מעלה אתו גם את התפלות של הצדיק שנפלו לו פניות בהם. ועל זה נאמר "במקום שבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד", כי בעל התשובה הוא במדרגה גדולה יותר מהצדיק והראיה היא שהוא שמעלה גם את התפלות והתורות של הצדיק. וזו כוונת הכתוב "זאת תהיה תורת המצורע", כלומר תורת המצורע, כשהכוונה היא לבעל התשובה, המוציא רע, כשיתקן ויעשה תשובה שלימה אז יוכל לפעל שתהיה תורתו תועלת לשכינה שנקראת "זאת" כידוע שמעלה את השכינה ליחדה עם קב"ה. והכתוב מפרש מהיכן זוכה הוא למידה הזאת וזה מחמת ש"הוא אל הכהן", שמביא ומעלה את תפלת הצדיקים שהיו מונחים למטה מחמת הפניות שהיו להם ומעלה אותם למעלה למעלה.

"ויצא הכהן אל מוֹזוֹן למוֹזוֹת" (ויקרא יד ג)

ה"חזקוני" לומד מהכתוב שרק "כהן טהור", שיכול להיכנס למחנה, רשאי לטהר את המצורע. אבל "כהן טמא", שלא יכול להיכנס למחנה, אינו רשאי לטהר את המצורע. הוא לומד זאת ממה שכתוב "ויצא הכהן אל מחוץ למחנה" כי אם הכהן "לא נכנס אל המחנה" כיצד הוא יצא ממנו? אבל "כהן טמא" שאינו נכנס למחנה, אינו רשאי לטהר את המצורע.

"כנגע נראה לי בבית" (ויקרא יד לה)

"אפילו תלמיד חכם יודע שהוא נגע ודאי, לא יגזור ויאמר נגע נראה לי בבית, אלא כנגע נראה לי בבית" (מדרש)

מסביר ה"פנים יפות" שלפי ה"קרבן אהרן" האיסור המבואר לומר נגע אינו מדין טומאה וטהרה אלא זה כדי שהוא לא יורה הלכה בפני הכהן, ומוסיף על פיהמובא בגמרא (כתובות ס:): "אמר אביי האי מלתא דאמור רבנן אפילו ביעתא בכותחא לא לישרי אינש במקום רביה, לא משום דמחזי כאפקירותא אלא משום דלא מסתייעא מלתא למימרא" [אמר אביי: מה שאמרו ומוסיף על פי המובא בגמרא (כתובות ס:): "אמר אביי האי מלתא דאמור רבנן אפילו ביעתא בכותחא לא לישרי אינש במקום רביה, לא משום דמחזי כאפקירותא אלא משום דלא מסתייעא מלתא למימרא" [אמר אביי: מה שאמרו חכמים אפילו לאכול ביצה בכותח (תבשיל חלבי) לא יתיר אדם במקום רבו, הטעם הוא לא משום שנראה כחוצפה, אלא משום שלא מסתייע הדבר לומר את דבר ההלכה לאמיתו] שגם כאן צריך לומר "כנגע" והוא אינו יכול לומר בביור, "נגע", משום דלא מסתייעא מלתא.

"ויצוה ופָּנָה את הבית בטרם יבא הכהן" (ויקרא יד לו)

אומר רבי אברהם סבע ב"צרור המור" שהטעם לפינוי הבית משום שכל עוד לא הגיע הכהן כל הבית הוא בחזקת טהור. אבל ברגע שבא הכהן, בקדושתו ובחכמתו ובמראה עיניו, שרואה את הבית. יש לו סימנים ידועים. וכדי להוציא את אותה טומאה ממקומה, הוא מטמא כל אשר בבית. וצריך שיסגיר את הבית שבעה ימים כדי עניין שיעבור יום שבת קדש עליהם. מפני שהמזיקים נבראו בערב שבת. ולפי שקדש עליהם היום לא נגמרו מכל וכל והם בורחים מאימת שבת. ואז יראה הכהן אם פשה הנגע, "וחלצו את האבנים" לפי ששם היה מושבם. ואם ראה שחזר ופשה. כלומר זוהי צרעת ממארת. "ונתן את הבית". ויסיר היסודות. באופן שיוציא את אותם השדים משם, ואת רוח הטומאה שעליה נבנה הבית. ולקחו אבנים אחרות. ויעשו יסוד ובנין בשם ה' א-ל-עולם בעניין שיהיה קיום לבית וליושבו. ואת כל זה סבב הקב"ה כדי לטהר את הארץ ולהעביר את רוח הטומאה מן הארץ.

לרפואת כל חולי עמו ישראל, ובכללם: פורטונה בן חמו בת סימונה, אליס מורלי בת לאה, שולה לוי בת נורג'יה, ענת בת שולה, יצחק בנימין בן אילנה, רונן בן איווט, מוטי נאור בן צביה.

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

מדרשת "ויזרע יצחק" מרכז לתורה ושירה, בית כנסת "שבת אחים" נווה גן פ"ת:

שיעור "דף יומי" ימים א'-ה' 20:00-21:00, לימוד טעמי המקרא יום ב' 19:00-20:00, לימוד פיוטים יום ה' 19:00-20:00

גמ"ח "יד יצחק": מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) גמ"ח "בית יצחק": ספרים "לחנכות בית" ו"ברית יצחק"

לבירור פרטים ולהשאלה: בן חמו יוסף 052-3268315, 050-6292492